

A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság Győrött, 2019. október 16. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

**v é g z é s t :**

Az emberölés büntette és más bűncselekmények miatt I.rendű vádlott neve és társai ellen indult büntetőügyben a Szombathelyi Törvényszék 2019. május 23. napján kelt 6.B.12/2018/54. számú ítéletét helybenhagyja azzal, hogy

III.r. vádlott 2018. szeptember 21. napjától van letartóztatásban és a kiszabott szabadságvesztés tartamában a 2018. szeptember 21. napjától letartóztatásban töltött időt tekinti beszámítottnak.

III.r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamába beszámítani rendeli az elsőfokú ítélet kihirdetésétől 2019. május 23. napjától a mai napig 2019. október 16. napjáig letartóztatásban töltött időt.

A másodfokú eljárásban felmerült 136.368 (százharminchatezer-háromszázhatvannyolc) Ft bűnügyi költségből kötelezi I.r. vádlottat 36.144 (harminchatezer-száznegyvennégy) Ft, II.r. vádlottat 35.000 (harmincötezer) Ft, III.r. vádlottat 65.224 (hatvanötezer-kettőszázhuszonnégy) Ft megfizetésére az állam javára.

**I n d o k o l á s**

A Szombathelyi Törvényszék 2019. május 23. napján kihirdetett 6.B.12/2018/54. számú ítéletében bűnösnek mondta ki

I. r. vádlottat 1 rb társtettesként elkövetett emberölés büntetében (Btk. 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés d) pontja), 1 rb társtettesként, folytatólagosan elkövetett kényszerítés büntetében (Btk. 195. § (1) bekezdés) és 1 rb társtettesként elkövetett testi sértés büntetében (Btk. 164. § (3) bekezdés, (6) bekezdés e) pont),

II. r. vádlottat 1 rb társtettesként elkövetett emberölés büntetében (Btk. 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés d) pontja), 1 rb társtettesként, folytatólagosan elkövetett kényszerítés büntetében (Btk. 195. § (1) bekezdés) és 1 rb társtettesként elkövetett testi sértés büntetében (Btk. 164. § (3) bekezdés, (6) bekezdés e) pont),

III. r. vádlottat 1 rb társtettesként elkövetett emberölés büntetében (Btk. 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés d) pontja) és 1 rb társtettesként elkövetett testi sértés büntetében (Btk. 164. § (3) bekezdés, (6) bekezdés e) pont).

Ezért I.r. vádlottat - a testi sértés büntette és a kényszerítés büntette vonatkozásában mint különös visszaesőt - halmazati büntetésül fegyházban végrehajtandó életfogytig tartó szabadságvesztésre, mellékbüntetésül 10 év közügyektől eltiltásra,

II.r. vádlottat, mint többszörös visszaesőt halmazati büntetésül fegyházban végrehajtandó életfogytig

tartó szabadságvesztésre, mellékbüntetésül 10 év közügyektől eltiltásra,  
III.r. vádlottat halmazati büntetésül fegyházban végrehajtandó életfogytig tartó szabadságvesztésre, mellékbüntetésül 10 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját I. r. vádlott esetében 33 évben, II. r. vádlott esetében 30 évben, III. r. vádlott esetében 27 évben határozta meg.

Megállapította, hogy I.r. vádlott az emberölés büntette vonatkozásában visszaeső,  
III.r. vádlott visszaeső.

III.r.vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamába beszámította az általa előzetes fogvatartásban töltött időt.

Rendelkezett a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

A törvényszék ítélete ellen az ügyész I. r., II. r., III. r. vádlottak terhére súlyosításért, velük szemben a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának hosszabb tartamban történő meghatározása végett, I. r. vádlott és védője a bűncselekmények téves minősítése és enyhítés végett, II. r. vádlott és védője felmentésért, III.r. vádlott és védője felmentés, illetve bűnösség megállapítása esetén eltérő minősítés miatt jelentett be fellebbezést.

Az ügyész a fellebbezésének írásbeli indokolásában kifejtette, hogy álláspontja szerint a büntetés-végrehajtási intézetben az ellenőrzés lazasága jelen ügyben a vádlottak javára érdemi enyhítőként nem értékelhető, ugyanis az nem a sértett érdekkörében, az ő mulasztása folytán merült fel, mintegy sértetti közrehatásként könnyítve meg a bűncselekmény elkövetését. Rámutatott, hogy indokolatlanul alkalmazott a bíróság I. és II. r. vádlott vonatkozásában a belső arányokra is figyelemmel a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának meghatározásánál megkülönböztetést, ugyanis mindketten a bűncselekmény elkövetésében domináns személyként vettek részt. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte súlyosító körülményként I. r. és II. r. vádlottak személyiségének kiemelkedő társadalomra veszélyességét, mely I. r. vádlottnál abban is megnyilvánult, hogy ezen eljárás tartama alatt újabb bűncselekményt követett el és nem értékelte továbbá II. r. vádlott terhére súlyosítóként, hogy jelen cselekményeit korábbi elítélését követően néhány hónappal követte csupán el, valamint azt sem, hogy azokat büntetőeljárás tartama alatt követte el. Fentiekre tekintettel mindhárom vádlott vonatkozásában a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának hosszabb - a felső határhoz közeli- tartamban történő megállapítását tartotta indokoltnak, különös tekintettel a terhükre rótt bűncselekmények kirívó társadalomra veszélyességére, az élet, testi épség elleni bűncselekmények elszaporodottságára, a vádlottak büntetett előéletére és arra, hogy a bűncselekményeket a szabadságvesztés büntetésük végrehajtása alatt követték el, visszaesői minőségükre, a kitartó szándékukra, az időben elhúzódó bántalmazásra, valamint I. és II. r. vádlottak vonatkozásában a többszörös halmazatra is.

II. r. vádlott fellebbezését írásban indokolta, melyben kérte, hogy a másodfokú bíróság vegye figyelembe, hogy büntetését eltúlzottnak tartja, mert az I. r. vádlott, akinek már volt emberölése 33 évet kapott, ő pedig, akinek még nem volt, majdnem ugyanannyit; igazságtalannak tartja a büntetést, mert ő nem vette el a sértett életét, rossz emberek közé került, akik elvárták tőle, hogy úgy viselkedjen mint ők; sokszor sajnálta a sértettet, de ő egyszer sem ütötte meg úgy, hogy komolyabb baja legyen, sőt többször megvédte az I. r. vádlottól.

II. r.vádlott védője a fellebbezés írásbeli indokolásában amellet érvelt, hogy - bár a Szombathelyi Törvényszék rendkívüli részletességgel lefolytatta a bizonyítási eljárást- a megállapított tényállás nem tekinthető megalapozottnak, mivel álláspontja szerint a rendelkezésre álló bizonyítékok és a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján II. vádlott bűnösségére minden kétséget kizáróan nem következethetett. A védenca terhére rótt bűncselekmények vonatkozásában elsősorban bűncselekmény, másodsorban bizonyítottság hiányában kérte védenca felmentését. Harmadlagos kérelmében az ügyészség súlyosítást célzó fellebbezésének elutasítását indítványozta. Kiemelte, hogy álláspontja szerint egyértelműen hiányzik a szándékegység, nem felel meg a valóságnak azon ügyészi állítás sem, mely szerint „sértett durva bántalmazása a vádlottak kitartó szándékán alapult.” Amellet érvelt, hogy a II. r. vádlott szándéka nem irányult a sértett életének kioltására, védenca nemhogy nem vett részt a bántalmazásokban, ő volt az, aki többször is rászólt zárkatársaira, hogy hagyják abba a sértett bántalmazását, próbálta őt megvédeni a verésektől. Az elsőfokú bírósági eljárásban előadott perbeszédben foglaltakkal egyezően cselekményenként részletesen elemezte II.r. vádlott vallomásait, ismertette az egyéb bizonyítás eredményét, az egyes tanúvallomások és vádlotti vallomások ellentmondásaira hívta fel a figyelmet és az emberöléssel kapcsolatban - felhozva a szakértői véleményeken foglalt megállapításokat - amellet érvelt, hogy nem állapítható meg, ki volt az az egyetlen elkövető, aki végül a sértett halálát okozta.

III. r. vádlott védője a fellebbezés írásbeli indokolásában amellet érvelt, hogy az elsőfokú bíróság ítélete részben megalapozatlan, részben tényből tényre helytelen következtetést tartalmaz. Rámutatott, hogy az eljárás során nem sikerült tisztázni azt, hogy a halált okozó sérülést ki okozta, ugyanakkor védenca állítása szerint a sértett halálának éjszakáján aludt, és arra ébredt, hogy a zárkatársai kiabálnak, hogy baj van. Álláspontja szerint ilyen körülmények között az akarategységre következtetni megalapozatlan, s védenca pszichikai bűnsegéd sem lehet. Felhozta, hogy a Kúria 3/2013.BJE határozatában foglaltak figyelembevételével a terhelteknek nem állt szándékában a sértett megölése, csak testi sértés okozása. Az enyhítő körülmények között kérte figyelembe venni az ellenőrzés lazaságát és azt, hogy védencének tartásra szoruló kiskorú gyermeke van.

Elsődlegesen a törvényszék ítéletének megváltoztatását indítványozta akként, hogy védencét a másodfokú bíróság mentse fel 1 rb emberölés büntette vádjá alól. Másodlagosan azt indítványozta, hogy a bíróság védenca bűnösségét kizárólag testi sértés büntetében, mint társtettes (Btk. 164. (3) bekezdés, (6) bekezdés e) pont) állapítsa meg, a kiszabott büntetést 3 év szabadságvesztésre, a közügyektől eltiltást is 3 év időtartamra mérsékelje és rendelkezzen a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, valamint az előzetes letartóztatás időtartamának beszámításáról. A fentiekre figyelemmel a Győri Fellebbviteli Főügyészség súlyosításra irányuló fellebbezésének elutasítását is érte.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség BF.260/2018/6-I. számú átiratában a súlyosításért bejelentett fellebbezést mindhárom vádlott tekintetében fenntartotta, az I.r. vádlott és védője által a bűncselekmények téves minősítése és enyhítés végett, a II. r. vádlott és védője által felmentésért, a III. r. vádlott és védője által felmentés, illetve bűnösség megállapítása esetén eltérő minősítés miatt bejelentett jogorvoslati kérelmeket alaptalannak tartotta. Rámutatott, hogy a részletesen lefolytatott bizonyítási eljárás során a Szombathelyi Törvényszék a büntetőeljárás szabályokat maradéktalanul betartotta, melynek eredményeként megállapított tényállást teljeskörűen megalapozottnak tartja. Utalt arra, hogy a törvényszék a terheltek magukat mentő tagadásával és társaikat terhelő nyilatkozatával állította párhuzamba, illetve szembe a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékokat, így különösen a tanúvallomásokat és a szakértői véleményeket, melyek meggyőző elemzésével a törvényszék indokolási kötelezettségének eleget tett. Álláspontja szerint a megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére és nem tévedett az általuk elkövetett cselekmények minősítését illetően sem.

Rögzítette, hogy a sértett durva bántalmazása, különös tekintettel a végül halálához vezető fojtogatások módja, ereje, gyakorisága okán mindhárom terhelt tudatában fel kellett, hogy merüljön a halálos eredmény bekövetkezésének lehetősége, a bántalmazások gyakoriságából megalapozottan következtetett az elsőfokú bíróság a terheltek egyenes szándékára, ezért a cselekmények minősítésének megváltoztatása nem indokolt.

A kényszerítés büntetétéhez fűzött jogi indokolást kiegészíteni indítványozta azzal, hogy a sértettnek a „csicskáztatás” mellett ételének rendszeres elvétele, folyamatos megalázása és félelemben tartása is jelentős érdeksérelmet okozott.

Amellett érvelt, hogy a büntetés kiszabása során irányadó súlyosító és enyhítő körülményeket a törvényszék teljeskörűen gyűjtötte össze, azonban álláspontja szerint eltúlzott jelentőséget tulajdonított a csekély számú, terhelteken kívülálló enyhítő körülményeknek. Elfogadva, hogy a bv. intézetben az ellenőrzések elmaradása, felületessége hozzájárult a bűncselekmény elkövetéséhez, kihangsúlyozta, hogy a sértett durva bántalmazása, a vádlottak kitartó szándékán alapult, a terheltek a maguk részéről mindent elkövettek tettük titokban tartása végett; a sértettet oly módon, olyan helyen bántalmazták, hogy a külső megfigyelés a lehető legnehezebb legyen, lebukásukra a legkisebb esély mutakozzon. Hivatkozott arra, hogy ez a körülmény egyrészt cselekményük társadalomra veszélyességét emeli, másrészt az ellenőrzés elmaradásának enyhítő hatását mérsékli. Felhívta a figyelmet arra, hogy az I. r. és II. r. vádlottak mindketten hasonló személyiség szerkezettel bíró, domináns viselkedésű személyek, a tényállás alapján sem cselekvőségükben, sem az általuk elkövetett bántalmazások súlyában számottevő különbség nem állapítható meg, ezért indokolatlannak találta a törvényszék által tett különbségtételt a büntetés vonatkozásában is. Kifejtette, hogy a terheltek cselekménye oly kegyetlen és társadalomra veszélyessége oly nagyfokú volt, hogy velük szemben a törvény legteljesebb szigorának alkalmazását tartja indokoltnak azzal, hogy ha nem is szükséges velük szemben a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének kizárása, ennek legkorábbi tartamát mégis az általános részi maximumban, illetve III. r. esetében annak közelében tartja indokoltnak megállapítani.

Az ítélet egyéb rendelkezéseivel egyetértett.

Összefoglalva indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a törvényszék ítéletét akként változtassa meg, hogy mindhárom terhelt esetében a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját hosszabb tartamban állapítsa meg, míg egyebekben az elsőfokú ítéletet - az indokolás kiegészítése mellett - hagyja helyben.

A fellebbviteli nyilvános ülésen a fellebbviteli főügyész képviselője perbeszédében az átiratban írt indítványát és a súlyosításért bejelentett fellebbezést mindhárom vádlott tekintetében fenntartotta, a védelmi fellebbezéseket alaptalannak tartotta. Rámutatott, hogy a részletesen lefolytatott bizonyítási eljárás során az elsőfokú bíróság a büntetőeljárás szabályokat maradéktalanul betartotta. Kiemelte, hogy objektív bizonyíték a konkrét vádlotti cselekvőségekre nem volt, a keletkezett sérülések azonban alátámasztották a vádlottak egymást terhelő vallomásait; arra, hogy ki, mikor hogyan bántalmazta a sértettet nagyon aprólékos és alapos bizonyítás folyt, melynek eredményeként megállapított tényállást teljeskörűen megalapozottnak tartotta. Utalt arra, hogy a megalapozott tényállás a másodfokú eljárásban eredményesen nem támadható és a megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére és nem tévedett az általuk elkövetett cselekmények minősítését illetően sem.

A kényszerítés büntetétéhez fűzött jogi indokolást - az átiratban írtakkal egyezően - kiegészíteni indítványozta azzal, hogy a sértettnek a „csicskáztatás” mellett ételének rendszeres elvétele, folyamatos megalázása és félelemben tartása is jelentős érdeksérelmet okozott.

Álláspontja szerint a büntetés kiszabása során irányadó súlyosító és enyhítő körülményeket a törvényszék teljeskörűen gyűjtötte össze, azonban eltúlzott jelentőséget tulajdonított a csekély számú, terhelteken kívülálló enyhítő körülményeknek, rámutatott, hogy az ellenőrzések elmaradása

a bv. intézetben nem tekinthető enyhítő körülménynek és hangsúlyozta, hogy a sértett durva bántalmazása, a vádlottak kitartó szándékán alapult, a terheltek a maguk részéről mindent elkövettek tettek titokban tartása végett, a lebukás veszélyét minimálisra csökkentő körülményeket teremtette. Felsorakoztatva és nyomatékossítva a súlyosító körülményeket az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását indítványozta akként, hogy az ítélet tábla a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját az I. r. és II. r. vádlottak esetében a maximum 40 évben, III. r. vádlott esetében pedig a maximumot megközelítő tartamban kérte megállapítani, míg egyebekben az elsőfokú ítéletének az indokolás kiegészítése melletti - helybenhagyását indítványozta.

I. r. vádlott védője perbeszédében - utalva az elsőfokú eljárás során előadott perbeszédében foglaltakra - amellet érvelt, hogy I. r. vádlott cselekvősege nem az emberi élet kioltására irányult, csak bántalmazni akarta a sértettet. Ennek megfelelően elsődlegesen védence bűnösségének testi sértés büntetében történő megállapítását, másodlagosan enyhébb büntetés kiszabását kérte.

II. r. vádlott védője perbeszédében az ítélet ellen felmentésért bejelentett fellebbezést és annak részletes írásbeli indokolásában írtakat fenntartotta, rámutatva, hogy II. r. vádlott a terhére rótt cselekményeket nem követte el. Hivatkozott arra, hogy védence az elsőfokú eljárásban és a nyomozati szakban egybecsengően nyilatkozott, hogy nem érzi magát bűnösnek és nem követte el ezeket a bűncselekményeket. Álláspontja szerint a Szombathelyi Törvényszék rendkívül részletességgel folytatta le a bizonyítási eljárást, azonban a bizonyítási eljárás eredményeképpen megállapított ítéleti tényállás nem tekinthető megalapozottnak és a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján kétséget kizáróan nem következethetett volna a II. r. vádlott bűnösségére. Mindezek alapján elsődlegesen a II. r. vádlott a terhére rótt mindhárom bűncselekmény vonatkozásában elsősorban bűncselekmény, másodsorban pedig bizonyítottság hiányában történő felmentését, másodlagosan a fellebbviteli főügyészség által a vádlott terhére bejelentett, a kiszabott büntetés súlyosítására irányuló indítvány elutasítását indítványozta.

III. r. vádlott védője perbeszédében az ítélet ellen bejelentett fellebbezést annak írásbeli indokolását fenntartotta.

Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet részben megalapozatlan, részben tényről tényre helytelen következtetést tartalmaz. Hivatkozott arra, hogy védence következetes állítása az ítélet 3. pontjával kapcsolatban az, hogy aludt, tehát neki ebben semmiféle cselekvősege nem volt. Rámutatott, hogy a szakértői vélemény megállapította, hogy a korábbi bántalmazások nem vezettek volna a halálhoz, a május 14-i egyszeri bántalmazás, a pajzsporc lemezeinek törését, szétválását okozó bántalmazás volt az, ami közvetlenül a sértettnak a halálához vezetett, ezt megalapozatlanul rója a védence terhére a bíróság. Felhozta, hogy a terhelteknek azt a védekezését, hogy egymásra próbálták hárítani az emberölési cselekmény elkövetését, megfelelő mérlegeléssel kell kezelni. Szerinte ebben a szituációban a vádnak kötelessége lett volna, hogy bizonyítsa azt, hogy valójában ki ölte meg a sértettet, ezt a vád nem igazán tudta bizonyítani, mivel semmiféle tárgyi bizonyíték nem volt, a terheltek vallomását viszont megfelelően kellett volna kezelni. Sérelmezte, hogy a vádhatóság a vád bizonyításához nem rendelt el hazugságvizsgálatot. Fenntartva, hogy védence az ölési cselekményben egyáltalán nem vett részt, elsődlegesen felmentését kérte 1 rb emberölés büntetettének vádja alól, másodlagos indítványa pedig e körben az volt, hogy testi sértés büntetében állapítsa meg a felelősségét és határozott ideig tartó szabadságvesztés büntetést szabjon ki vele szemben azzal, hogy az ítélet tábla rendelkezzen a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról és az előzetes letartóztatás időtartamának a beszámításáról is. Indítványozta továbbá a Győri Fellebbviteli Főügyészség súlyosításra irányuló fellebbezésének az elutasítását.

II. r. vádlott utolsó szó jogán tett nyilatkozatában a büntetése aránytalanságára, valamint arra hivatkozott, hogy ő több alkalommal megvédte a sértettet, az ítélet teljes felülbírálatát és az ítélet hatályon kívül helyezését és új eljárásra utasítását kérte indokolási kötelezettség elmulasztása miatt. Enyhébb minősítés megállapítását is kérte, valamint sajnálatát fejezte ki a sértett halála miatt.

III. r. vádlott utolsó szó jogán tett nyilatkozatában csatlakozott a védője által elmondottakhoz és bocsánatot kért.

Az ítélet tábla a fellebbezésekre tekintettel az elsőfokú ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be.590. § (1) és (2) bekezdése alapján teljes körűen felülbírált, az I.r. vádlott és védője által a bűncselekmények téves minősítése és enyhítés végett, a II. r. vádlott és védője által felmentésért, a III. r. vádlott és védője által felmentés, illetve bűnösség megállapítása esetén eltérő minősítés, az ügyészség által mindhárom vádlott terhére súlyosítás miatt bejelentett jogorvoslati kérelmeket nem találta alaposnak.

A vádirat a Be. hatályba lépését megelőzően - 2018. június 22. napján - érkezett a törvényszékre, amelyet követően a Be. 875. § (1) bekezdésében rögzített átmeneti rendelkezések szerint az elsőfokú bíróság előkészítő ülést tűzött, azon mindhárom vádlottat kihallgatta. Egyik vádlott sem ismerte el a vád szerint a bűnösségét, ezért a Be. 509. § (1) bekezdése alapján tárgyalásra tűzte az ügyet. Az előkészítő ülésen a Be. 506. § (4) és (5) bekezdésben írtak megfelelően felhívta az ügyész, a védők és a vádlottak figyelmét a bizonyítékok előterjesztésének lehetőségére, illetve kötelezettségére, majd egyes bizonyítási indítványoknak helyt adott és rendelkezett egyes indítványok elutasításáról. A 2018. november 6. napján tartott tárgyaláson, amikor a bíróság **A.A.t** hallgatta ki tanúként, I. r. vádlottat - ismételt rendzavaró magatartása miatt - a bíróság a Be. 440. § (2) bekezdés a) pontja alapján a tárgyalóteremből kivezettette. A tanú kihallgatása után a bíróság a felvett bizonyítás lényegét a Be. 440. § (4) bekezdés alapján ismertette I. r. vádlottal, melyre észrevételt tett.(6.B.12/2018/17. számú tárgyalási jegyzőkönyv 18-26. oldal)

Az eljárása során a törvényszék abszolút eljárási szabálysértést nem követett el, olyan - az eljárás lefolytatására, illetőleg a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, illetőleg a büntetés kiszabására lényegesen kiható, a vádemelés után a bizonyítás törvényességét, az eljárásban részt vevő személyek törvényes jogainak gyakorlását sértő, vagy korlátozó - eljárási szabályszegést, amely másodfokon akadálya lett volna az érdemi felülbírálatnak, vagy amely az elsőfokú ítélet eljárási szempontból felülbírálatra alkalmatlanná tenné, az ítélet tábla törvényszék eljárásában nem észlelt.

Az ítélet tábla így az elsőfokú bíróság eljárásában nem észlelt olyan hibát, hiányosságot, amely az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését eredményezhette volna.

A törvényszék a perrendi szabályokat megtartva a több napon át tartó folytatólagos tárgyaláson folyó bizonyítási eljárásban kihallgatta I. r. , II. r. és III. r. vádlottak; tanúként hallgatta ki a vádlottakkal a vád tárgyává tett időszakban egy fogvatartási helyiségben elhelyezett **A.A.t**, illetve tanú 2t; az A/3. épület 209. számú zárka környezetében lévő helyiségekben fogvatartottak közül tanú 50et, tanú 20et, tanú 41t, tanú 7ot, tanú 24ot, **B.B.t**, tanú 34t, tanú 11t és tanú 32ot - akik tudomással bírhattak a vád tárgyává tett cselekményről, illetve akik kihallgatását a védelem indítványozta -; ugyancsak tanúként hallgatta ki tanú 47 és tanú 48 reintegrációs tiszteket, tanú 40t és tanú 39t, akik 2017. március 14. napján reggel az A/3. épületben szolgálatban voltak; **C.C.t** a bv. egészségügyi személyzetének tagjait, illetve azokat, akik részt vettek a sértett újraélesztési kísérletében, ismertette a kihallgatottak nyomozati vallomásait is. Az elsőfokú bíróság tanúként

hallgatta ki tanú 26 mentőst, felolvasással a tárgyalás anyagává tette tanú 19 mentős, **D.D.** mentőgépkocsi-vezető és a tanú 27, a halál tényét megállapító orvos tanúknak a nyomozás során tett vallomását; további, a Szombathelyi BV Intézetben a vádbeli időben fogvatartottak közül **E.E.**, tanú 30, tanú 17, tanú 15, **F.F.**, tanú 45, tanú 22 **G.G.** tanúk nyomozati vallomásait, valamint a sértett volt élettársának tanú 13 tanúnak a nyomozati vallomását. A törvényszék a tárgyaláson meghallgatta a sértett boncolását végző **szakértő1** és **szakértő2** igazságügyi orvosszakértőket, **szakértő3** igazságügyi nyomszakértőt, a vádlottakat vizsgáló **szakértő4** klinikai szakpszichológus igazságügyi szakértőt, a vádlottak elmeállapotát vizsgáló **szakértő5** igazságügyi orvosszakértőt és **szakértő6** igazságügyi pszichiáter szakértőt, ismertette szakvéleményeiket, továbbá ismertette az igazságügyi patológus szakértői véleményt, a genetikai szakértői véleményt, vegyészszakértői véleményt, valamint kiegészítő szakértői vélemény elkészítését rendelte el a III. r. vádlottra vonatkozóan. A bizonyítás anyagává tette a helyszíni szemle jegyzőkönyvét, a vádlottak helyszíni kihallgatásairól készült jegyzőkönyveket, a vádlottak előéletére vonatkozó iratokat.

A széleskörű bizonyítás eredményeként megállapítható, hogy az ügy ténybeli és jogi megítélését megalapozó bizonyítékokat az elsőfokú bíróság feltárta, a lefolytatott bizonyítás teljes körűnek minősíthető, az egyes eljárási cselekmények a bírósági szakban is alaposan, helyénvaló módon kerültek lefolytatásra, bizonyítékértékelés és a bírói ténymegállapító tevékenység alapját a törvényesen szerzett bizonyítékok képezték, a bizonyítási eljárás lefolytatása terén nem tapasztalható kifogásolnivaló. Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének alaposan eleget téve nem csak részletesen számba vette a rendelkezésre álló bizonyítékokat, illetve a vádlottak észrevételeit, hanem indokolásában elemezte azokat. Részletesen megindokolta, hogy milyen tényekből állapította meg a tényállást és miért.

Helyesen mutatott rá, hogy a vádlottak védekezésére az eljárás során az volt jellemző, hogy saját szerepüket, cselekvőségüket a sértett bántalmazásában relativizálták, maximum 1-2 könnyebb ütést ismertek el, míg vádlottársaik által megvalósítottakat részletesen írták le, illetve a helyszíni kihallgatás alatt meg is mutatták, hogyan, milyen testhelyzetben történtek az ütések, rúgások, kikötözések, sértett felmosóronggyal etetése, stb. A sértett bántalmazásáról a vádlottak részletekbe menően is egyezően nyilatkoztak, de akként, hogy azelkövetési magatartást egymással kapcsolatban állították.

Egymásra tett terhelő vallomásukkal egybevág korábbi zárvatársuk **A.A.** tanú vallomása is, aki részletesen és következetesen adta elő, hogy a sértett bántalmazása igazán II. r. vádlott visszaszállítása után, keddi napon május 2. napján kezdődött. Ez a bántalmazás egyre erősebben és durvább módon folytatódott, magában foglalta az 5 literes vödörből víz itatását, a cigaretta csikkek etetését, ezek miatti hányást követően a wc-ből itatást. Mindezt a III. r. vádlott vallomása és más fogvatartottak tanúvallomása is alátámasztotta, akik egyezően számoltak be a sértett látható sérüléseiről és arról, hogy nehezen mozgott. Részletesen, vallomásrészről vallomásrészre menően ütköztette és vetette össze az elsőfokú bíróság, hogy az ütések, rúgások, itatás, kötözés, kapcsán **A.A.** tanú vallomásait, a vádlottak vallomásai hogyan és milyen módon támasztották alá. A tanú által is észlelt bántalmazás következtében kialakult bordatörések tekintetében helyesen hivatkozott a szakértői véleményben foglaltakra, valamint a volt fogvatartott társak vallomásaira. 2017. május 11. napját követően történt eseményekről már csak a vádlotti vallomások álltak a bíróság rendelkezésére, miután ekkor **A.A.**t elhelyezték a zárkából. A törvényszék a tényállás 3. pontjában rögzített cselekménysort, mely a sértett halálához vezetett az egymásnak ellentmondó vallomások, a helyszíni kihallgatás alatt előadottak részletes elemzésével állapította meg. Megindokolta, hogy a helyszíni kihallgatáson a vádlottak által - a kikötözést, a térdeltetést, az ütések és rúgásokat - egyezően bemutatottak alapján az egyes vádlotti védekezéseket - mely szerint mindegyikük

lényegében csak látta, hogy a társaik mit tesznek a sértettel - miért nem fogadta el, és az egymásra tett terhelő vallomásokból miért állapítható meg mindegyik vádlott cselekvősege. A vádlottak által elmondott - egymásnak tulajdonított - bántalmazások - miként az elsőfokú bíróság helyesen hivatkozott rá - az igazságügyi orvosszakértők által megállapított sérüléseknek megfeleltethetők voltak, így a szakértői vélemény megállapításai is alátámasztották a törvényszék érvelését. Mindezek alapján aggálytalanul állapította meg a törvényszék, hogy a vádlottak mindhárman és folyamatosan bántalmazták a sértettet. Az igazságügyi orvosszakértői véleményből és a szakértők tárgyaláson előadottakból megalapozottan állapította meg az elsőfokú bíróság a sértett sérüléseit, Ekként rögzített 52 külső sérülési nyomot és több belső sérülést, így a vesék repedését, kétoldali sorozatos friss és régi bordatörését, gerincsérülést, kétoldali vérmellet, légmellet, illetve a pajzsporc mindkét felső szarvának letörését, a pajzsporc oldallemezeinek középvonalban történő töréses szétválását. A szakértői vélemény alapján a sértett sérüléseinek gyógytartamát, azok életveszélyes voltát, illetve a halál okát is kétséget kizáróan állapította meg, a pszichológiai és elmeszakértői vizsgálatok megállapításainak megfelelően rögzítette a vádlottak személyiségjegyeit és elmeállapotára vonatkozó megállapításokat.

Összességében a védelmi érvelések elsősorban bizonyítékok értékelését támadták, mellyel szemben az elsőfokú bíróság azonban logikusan és teljes körű mérlegeléssel túlnyomórészt megalapozott tényállást állapított meg, amely összhangban áll az okszerűen értékelt bizonyítékokkal, a másodfokú felülbírálat során is irányadó volt, azonos bizonyítási anyag mellett a fellebbezési eljárásban a törvényesen elvégzett mérlegelési tevékenység alappal nem támadható és a felmentésre irányuló törekvések nem foghattak helyt, az elsőfokú bíróság álláspontjával és annak indokolásával az ítélet tábla egyetértett.

A tényállás a Be. 592. § (1) bekezdés a)-b) és (2) bekezdés a)-d) pontjaiban írt megalapozatlansági hibáktól, hiányosságoktól mentes, az csak kis mértékben szorul további kiegészítésre és pontosításra, melyet a másodfokú bíróság az iratok tartalma alapján a Be.593.§ (1) bekezdés a) pontja értelmében az alábbi módon eszközölt.

I. r. vádlott előéleti adatait az ítélet tábla azzal egészíti, hogy a

- A Szentesi Városi Bíróság 2011. október 3. napján kelt 8.B.319/2010/48. számú ítéletével - mely a Szegedi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 3.Bf.264/2016/6. számú határozatával 2012. szeptember 3. napján emelkedett jogerőre - elbírált fegyveresen elkövetett rablás büntette és más bűncselekmények elkövetési ideje 2010. november 8. napja.
- A Szegedi Járásbíróság 2015. június 18. napján kelt 15.B.1007/2013/102. számú ítéletével - mely a Szegedi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 3.BF.1142/2015/7. számú határozatával 2016. június 27. napján emelkedett jogerőre - elbírált folytatólagosan elkövetett zsarolás büntettének, 3 *rb* folytatólagosan elkövetett kényszerítés büntettének és testi sértés büntettének elkövetési ideje 2012. január 8 - március 28.
- A Szombathelyi Járásbíróság 6.B.418/2018/5. számú ítéletével 2 *rb* hivatalos személy elleni erőszak büntette miatt ítélete el; elkövetési idő 2017. augusztus 10., ezt a büntetést 2019. március 12. napjától tölti.

II. r. vádlott előéleti adatait az ítélet tábla azzal egészíti ki, hogy

- *A Dabasi Városi Bíróság 7.B.327/2008/20. számú ítéletével, amely - a Pest Megyei Bíróság 3.Bf.372/2011/5. számú határozatával - 2011. szeptember 12. napján emelkedett jogerőre kábítószerrel visszaélés vétsége, garázdaság vétsége, 2 rb rongálás vétsége, 2 rb súlyos testi sértés büntett és magánlaksértés vétsége miatt 1 év 5 hónap börtönbüntetésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte. A büntetését 2012. november szeptember 13. napján töltötte le. Elkövetési idő: 2008. április 29., 2009. március 27.*
- *A Szombathelyi Járásbíróság 2016. október 18. napján kelt és 2017. január 9. napján jogerőre emelkedett 15.B.86/2016/14. számú ítéletével 14 rb csalás büntette és 136 rb csalás vétsége miatt ítélte el, mint különös visszaesőt 3 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre 3 év közügyektől eltiltásra, valamint 1.639.000 Ft vagyonekbevételeire is. Elkövetési idő: 2014. október 27-2015. június 8.*
- *A Körmenyi Járásbíróság 2018. február 8. napján kelt és jogerőre emelkedett 6.B.2/2018/24. számú ítéletével 7 rb csalás büntette és 78 rb csalás vétsége miatt ítélte el. Elkövetési idő: 2016. október 3 - november 11.*
- *A Pesti Központi Kerületi Bíróság 20.B.13214/2017/10. számú, 2018.október 5. napján jogerős ítéletével ittas járművezetés vétsége miatt 1 év fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre ítélte. Elkövetési idő: 2016. augusztus 2.*

### III. r. vádlott előéleti adatait az ítélet táblával egészíti ki, hogy

- *Az Egri Járásbíróság 2015. február 11. napján kelt 26.B.305/2014/67. számú ítéletével - mely az Egri Törvényszék, mint másodfokú bíróság BF.124/2015/9. számú határozatával 2015. szeptember 15. napján emelkedett jogerőre - 3 rb rablás büntette és közokirathamisítás büntette miatt ítélte t 4 év 8 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 6 év közügyektől eltiltásra. Elkövetési idő: 2014. január 8. és 2012. december 19.*

A törvényszék ítéletének 14. oldalán a 21. pontban rögzített sérülés leírását, e körben a tényállást azzal egészíti ki, hogy *az elszíneződésben nagyszámú 10 x 3-5 mm nagyságú barnás-vörös hámhorszolás volt. (nyomozati iratok 395. oldal)*

A törvényszék ítéletének 14. oldalán a 23. pontban rögzített sérülés leírását, e körben a tényállást azzal egészíti ki, hogy *a párhuzamos lenyomat egymástól való távolsága 1,5 cm. A bőrlenyeget, bőrelváltozás 4-4 cm-es hosszúságú, 0,5 cm szélességű. (nyomozati iratok 395. oldal).*

A törvényszék ítéletének 15. oldalán a 37. pontban rögzített sérülés leírását, e körben a tényállást azzal egészíti ki, hogy a hát bőrén *a két lapockacsont között a fedetlen talpsík felett 133 és 135 cm magasságok között a test hossz tengelyére majdnem merőlegesen elhelyezkedő, enyhe S alakú, 10x0,5 cm nagyságú foltos, barnás-vörös hámhorszolás volt (nyomozati iratok 396. oldal).*

A törvényszék ítéletének 17. oldalának 3. bekezdésében rögzített sérüléseinek felsorolását, e körben a tényállást azzal egészíti ki, hogy *a sértett XI. bordája hátul a gerincoszlopról letört (nyomozati iratok 398. oldal).*

A törvényszék ítéletének 17. oldalának 3. bekezdése elejéről az ítélet táblával mellőzi az „ezt meghaladóan azonban” szövegrészt.

A fentiek szerint történt pontosítással az ítéleti tényállás a bizonyítás eredményének megfelelő, immár teljes mértékben megalapozottá vált, amely mentes a Be. 593. §-ban írt hiányosságoktól. Az ítéletábra a Be. 593. § (3) bekezdése szerint a pontosított és kiegészített tényállás alapján bírálta felül az elsőfokú ítéletet, mely tényállás azonos bizonyítékok mellett a fellebbezési eljárásban - a felülmérlegelési tilalom folytán - nem támadható és írható felül, az a másodfokú eljárásban is irányadó volt. A védelmi fellebbezések, - melyek lényegében az elsőfokú bíróság eljárásában elhangzott perbeszédekben foglaltak indítványoknak feleltethetőek meg - a tényállás megváltoztatására és a vádlottak emberölés vádja alóli felmentésére irányultak, az elsőfokú bíróság mérlegelő tevékenységét támadták, ezek azonban a másodfokú eljárásban eredményre nem vezettek.

Az elsőfokú bíróság a megalapozott tényállásból okszerű következtetést vont le mindhárom vádlott bűnösségére, a terhükre megállapított valamennyi bűncselekmény minősítése megfelel az anyagi jog szabályainak.

Megalapozott a kényszerítés büntetnének megállapítása, amely a sértett „csicskáztatásával” indult, ruha kimosatásával, láb masszíroztatásával, víz hoztatásával stb. A vádlottak a bizonyítás szerint a börtön hierarchia alján lévő sértett helyzetét kihasználták, amely - ahogy az ügyészi indítvány helyesen rámutatott - ételének elvételében és vele feladatok elvégzésében, megalázásában és félelemben tartásában is megvalósult. A vádlottak azonban nem elégedtek meg a sértett kiszolgáltatott helyzetének kihasználásával, a megalázása egyre gátlástalanabb, durvább és erősebb lett, több liter vizet itattak vele, majd amikor hányt, azt megittatták vele, amikor ez után levizelte az alatta alvó III. r. vádlottat, még jobban megverték. Ezt követte, hogy II. r. vádlott a sértett végelében borotvanyelet nyomott, kikötözték, úgy ütötték, rúgták taposták meg, amely során egyre több és nagyobb erejű ütést és rúgást mértek rá. Mindezek sérüléseket okoztak, így pld. bordatörést - és ahogy a törvényszék helyesen megállapította - a borda, gerinccsigolya töréseket, illetve a kétoldali vérmellet, jobb oldali légmellet, amelyek életveszélyes sérülésnek minősülnek.

Egyetértett az ítéletábra a törvényszékkel abban, hogy mindezen bántalmazások ellenére ekkor a vádlottakban még nem merült fel a sértett megölésének lehetősége, de az általuk alkalmazott testi sértések ereje, száma, intenzitása a támadott testtájékok miatt tudatukban felmerült a sértett életveszélyes sérülésének lehetősége, de ebbe belenyugodva cselekedtek, így az életveszélyt okozó testi sértés büntetnének megállapítása is törvényes.

A korábbi hiányos étkezés, a folyamatos ütések, rúgások, taposások, víz itatás, csikk etetés miatt a sértett egészsége annyira meggyengült, hogy 2017. május 11. napját követően ez a közeli zárkában lévő fogvatartottak számára is feltűnt, így azt a vádlottak is felismerték. A vádlottak azonban nem hagyták abba korábbi magatartásukat, sőt, egyre jobban kínozták a sértettet, akit ezt követően már rendszeresen ájulásig fojtogattak, felmosórongyot etettek vele, székkel ütöttek. A sértett állapotára tekintettel a fokozódó ütések, rúgások, fojtások miatt a vádlottak tudatának át kellett fognia a sértett halála bekövetkezésének reális lehetőségét.

Abból a körülményből, hogy ezt nem hagyták abba, az elsőfokú bíróság helyesen következtetett a vádlottak szándékára, mely szerint a sértett halálát kívánták, de ellenkező bizonyíték hiányában ez csak a 2017. május 13-14. napra állapítható meg.

Az emberölés törvényi tényállása - aki mást megöl - nyitott törvényi tényállás. Szándékosság esetén az elkövető tudatának át kell fognia, hogy cselekménye okozatosan a passzív alany halálához vezet (vagy vezethet), amelyet azt kívánva vagy abba belenyugodva valósít meg. A tárgyi oldalon jellemző körülmények alapján határozható meg a különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés

büntette, e minősítő körülmény megállapításánál elsősorban emberiség, valamint erkölcsi szempontok a meghatározók.

Helyesen hivatkozott az elsőfokú bíróság a Kúria az élet és testi épség büntetőjogi védelméről szóló 3/2013. Büntető Jogegységi Határozatára, az ott írt szempontok figyelembe vételével vádlottanként elemezte azokat a tárgyi és alanyi tényezőket, amelyek feltárása alapján következtetett az elkövetők szándékára.

A különös kegyetlenség fogalma alá az átlagost lényegesen meghaladó szenvedéssel járó (amilyen például a tüzhálál, az élve eltemetés stb.), rendkívüli embertelenséggel, brutalitással, gátlástalanul, az emberi méltóság mély megalázásával vagy az elkövető emberi mivoltából kivetkőzve véghezvitt ölési cselekmények vonhatók. Annak, hogy a sértett eszméletlensége folytán ténylegesen elviselt-e fájdalomérzést, nincs jelentősége, miként nincs különösebb jelentősége az elkövetés eszközének sem. Így megállapítható a súlyosabb minősítés akkor is, ha az elkövető az ölési cselekményekhez általában használatos, ún. tipikus eszköz igénybevétele nélkül, pusztá kézzel, agyonveréssel, rúgással vagy taposással valósítja meg a cselekményt.

Az eszköz nélkül - lábbal, pusztá kézzel - testszerte történő, elhúzódó bántalmazás esetén azonban először abban a kérdésben kell állást foglalni, hogy az elkövető ölésre vagy testi sértésre irányuló szándékkal cselekedett-e. Amennyiben az ölésre irányuló szándék megállapítható, a sértettnek okozott sérülések nagyobb száma, súlya és jellege alapján - különösen, ha az aktív elkövetői tevőlegesség több halálhoz vezető folyamatot is megindított - általában következtetés vonható az elkövetés embertelenségére is. Ilyenkor - mivel a vizsgálódás szempontjai eltérőek - a kétszeres értékelés tilalmának megsértéséről nincs szó.

Az elkövető tudatának az elkövetés idején át kell fognia a végrehajtás különös kegyetlenségét. Az elkövető ezzel kapcsolatos tudattartalmára a sérülések számából, a bántalmazás hosszantartó, elhúzódó voltából, a sértett látható szenvedéséből, illetőleg a sértettnek a végrehajtás ideje alatt tanúsított magatartásából vonható következtetés. A különös kegyetlenséggel elkövetés felróhatósága mulasztásos emberölés esetén sem kizárt.

Az emberölés különös kegyetlenséggel történő elkövetésének megállapításánál az emberiség és az erkölcsi szempontoknak van döntő szerepe. Az emberi élet szándékos kioltása önmagában is kegyetlen cselekmény, a különös kegyetlenség akkor valósul meg, amikor az elkövető az élet kioltását rendkívüli embertelenséggel, az átlagot lényegesen meghaladó, testi és lelki gyötrelmet okozva valósítja meg. Az ölési cselekmény tárgyi oldalról nézve akkor alapozza meg e minősített esetet, amikor a sértett életének kioltása rendkívüli lelketlenséggel, brutalitással, bestialitással, gátlástalanul a sértett emberi méltóságának mély megalázásával történik, fejt ki a Legfelsőbb Bíróság a BJD 2946. számú jogesetében. E tekintetben nincs jelentősége annak, hogy a sértett szubjektíve érzett-e fájdalmat, vagy már a véghezvitel kezdetén elvesztette az eszméletét. Az elkövetésnek a végrehajtására következtetési alapként szolgál a sértettnek okozott sérülések nagy száma, súlya, jellege.

A sértett oldaláról megközelítve a cselekmény akkor minősül különös kegyetlenséggel elkövetettnek, ha az ölési magatartás a sértettnek rendkívüli súlyos fájdalmat, szenvedést, gyötrelmet, lelki megrázkódtatást, félelemérzetet okozott. Ilyenként minősül például, ha az elkövető a sértettet benzinnel leönti és meggyújtja, élve eltemeti. Hasonlóan minősítendő az az elkövetői magatartás, amikor a tettes az áldozatát mérgezi, és ilyenkor elhúzódó a szenvedés, hosszú kínal, lassan következik be a halál. A különös kegyetlenség az elkövető személyének a végrehajtás

módjában is kifejezésre juttatja a fokozott veszélyességét, és nem csak a cselekmény eredményét jelenti, ezért az elkövető tudatának át kell fognia a véghezvitel időpontjában a végrehajtás különös kegyetlenséggel történő megvalósításának a felismerését. A bírói gyakorlat következetes és egységes abban, hogy ha az elkövető tudata átfogja az eredmény, a halál bekövetkezésének lehetőségét, ebből általában az is következik, hogy tudata képes az elkövetés különös kegyetlenséggel történt megvalósításának felismerésére.

A vádlottak által megvalósított elkövetési mód, annak gátlástalansága, embertelensége, az átlagot lényegesen meghaladó testi és lelki gyötrelmek okozása a különös kegyetlenség törvényi kritériumát messze kimerítette. Helyesen ismerte fel a törvényszék azt is, hogy a terheltek brutális magatartása a sértett oldalán az átlagosat lényegesen meghaladó szenvedésérzettel járt együtt.

Az emberölés esetében a különös kegyetlenség mint elkövetési mód a szándék tudati, akarati oldalához és nem az érzelmi oldalához kapcsolódik, ezért a különös kegyetlenséggel véghezvitt emberölés eshetőleg szándékkal is megvalósítható. Az kétségtelen, a különös kegyetlenséggel elkövetés megállapításához az elkövető tudatának az elkövetés idején át kell fognia a végrehajtás különös kegyetlenségét. A terheltek erre a tudattartalmára a sérülések számából, a bántalmazás hosszan tartó, elhúzódó voltából, a sértett látható szenvedéséből egyértelmű következtetés vonható. Ebből viszont az következik, hogy a különös kegyetlenség mint elkövetési mód a szándék tudati, akarati oldalához és nem az érzelmi oldalához (a sértett halálának kívánásához vagy az abba való belenyugváshoz) kapcsolódik. Ekként pedig az emberölés különös kegyetlenséggel elkövethető úgy is, hogy az elkövető ölési szándéka csupán eshetőleg, azaz az elkövető felismeri a magatartásának különös kegyetlenségét, és a halálos kimenetel előidézésére alkalmasságát, ám a halálos eredmény bekövetkezését nem kívánja, de abba közömbösséggel viseltetve belenyugszik (BH2014. 294.)

Életveszélyt okozó testi sértés megállapításának van helye, ha a testi sértésre irányuló magatartást tanúsító elkövető szándéka az életveszélyre is kiterjed, mert ennek bekövetkezését kívánja vagy ebbe belenyugodva cselekszik. (3/2013. BJE).

Egységes a bírói gyakorlat abban, hogy ha terheltek teljes szándék- és akarategységben, egymás cselekvőségének tudatában különböző módon és eszközökkel bántalmazták a sértettet cselekményüket társtettesként követik el, melyből következően nem kell valamennyi tényállásszerű magatartás kifejtésében valamennyiüknek részt vennie (BH2016. 296.)

Megalapozottan hivatkozott a törvényszék a töretlen bírói gyakorlatra, amikor kifejtette, hogy a több személy által együttesen megvalósított bántalmazás eredményéért társtettesként az az elkövető is felel, aki nem maga okozta ugyan a súlyos testi sértés, vagy a halálos eredmény alapjául szolgáló sérülést, a közös tettegességben való közreműködése során azonban az eredmény okozójával szándékegységben cselekedett.

Társtettesek, azok akik egymás tevékenységéről tudva közösen, szándékegységben valósítják meg az emberölést. Társtettesek azok, akik közösen követnek el ölési cselekményt, mindketten halálos eredménnyel járó sérülést okoznak a passzív alanynak, vagy együttesen testszerte ütik, rúgják, tapossák a sértettet. Társtettesek azok is, akik egymás cselekményét kiegészítve hajtják végre az ölési cselekményt. Az egyik elkövető leüti, a másik pedig agyonszúrja a sértettet. A bírói gyakorlatban gyakran fordul elő a társtetteseknek az a formája, amikor az egyik elkövető lefogja a passzív alanyt, így megakadályozza őt a védekezésben, mialatt a társa a legkülönbözőbb formában, de konkrét ölési cselekmény követ el. Az egymás tevékenységét kiegészítők szándékegységben hajtják végre az élet elleni cselekményt. Társtettesek azok is az ítélkezési gyakorlat szerint, akik

együttesen leütik, majd a földre került sértettet mindaddig ütik, verik, rugdalják, amíg életjelet mutat, majd a helyszínről eltávoznak.

Ahogy erre az elsőfokú bíróság is helyesen hivatkozott ítéletében társtettesként valósítják meg a különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntetettét azok, akik a sértettet többen, egymás tevékenységéről tudva, részben váltakozó személyi összetételben - ketten-ketten - külön, de részben egymást követően, majd egymás jelenlétében addig verik, tapossák, ameddig a sértett az elszenvedett 74 rendbeli sérüléstől, a több életfontosságú testtájakra kiterjedő bántalmazás következtében kialakult többszörös csonttörés környezetében létrejött bevérzés, jobb oldali légmell és a jobb tüdő zúzódása miatt kialakult traumás sokk következtében életét veszti. (BH2018.215.)

A társtetteség megállapításának nem feltétele, hogy az ölési cselekményben részt vevők egyaránt halálos eredményt közvetlenül előidéző magatartást fejtsenek ki. Társtettes az is, aki felismerve társa szándékát, vele akarategységben, egymás tevékenységét kölcsönösen kiegészítve vesz részt a bűncselekmény elkövetésében, vagyis társtettesként felelnek az elkövetők az eredményért, ha a sértettet egymás tevékenységéről tudva, akarategységben, közösen bántalmazzák. Nincs jelentősége, hogy a több elkövető közül a súlyos sérülést ténylegesen ki okozta, a bekövetkezett eredményre figyelemmel kell büntetőjogi felelősségüket megállapítani (BH2017. 357.)

Mindezekre tekintettel mindhárom bűncselekmény esetében a minősítést az ítéletábra törvényesnek találta. Sem a felmentésre, sem pedig más minősítés megállapítására irányuló védői hivatkozás nem foghatott helyt.

A törvényszék a büntetés kiszabása körében irányadó tényeket is nagyrészt helyesen tárta fel, amelyeket annyiban kellett kiegészíteni mindhárom vádlott tekintetében, hogy további súlyosító körülmény, hogy a vádlottak a bűncselekményeket végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre ítéletüket követően a végrehajtás befejezése előtt követték el, a szabadságvesztés büntetés tartama alatt, valamint az, hogy az életveszélyt okozó testi sértés a sértett megalázásával, kínzásával követték el.

Az ekként feltárt bűnösségi körülmények alapján helyesen következtetett a törvényszék arra, hogy mindhárom vádlottal szemben csak életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés szolgálhatja a büntetési célokat, figyelemmel arra, hogy korábbi határozott idejű szabadságvesztésre ítéletük sem tartotta őket vissza újabb kiemelkedő tárgyi súlyú bűncselekmények elkövetésétől. Csoportosan, jelentős erőfölkészükkel visszaélve ölték meg a folyamatosan megalázott, bántalmazott, ezért legyengült, kiszolgáltatott sértettet, olyan embertelen és gátlástalan módon, amely miatt más büntetés nem is merülhet fel.

Az elsőfokú bíróság a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának meghatározásánál a vádlottak előélete, általuk elkövetett cselekményekben a cselekvőségük és kezdeményező szerepük alapján megfelelően differenciált, az elsőfokú bíróság e körben adott indokolásával az ítéletábra egyetértett, sem a súlyosításra, sem az enyhítésre nem látott alapot. Az ezzel kapcsolatos indokolást azzal kellett csak pontosítani, hogy I. r. vádlott esetén a feltételes szabadság legkorábbi idejének tartama a felső határhoz közelebb van.

Az ítéletábra a Be. 590. § (7) bekezdése alapján vizsgálta az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező járulékos kérdésekben hozott rendelkezések helyességét is és megállapította, hogy az ítélet járulékos rendelkezései törvényesek, azonban III. r. vádlott fogvatartására vonatkozó adatot és az általa előzetes fogvatartásban töltött idő kezdő napjának meghatározását pontosítani kellett akként, hogy III.r. vádlott 2018. szeptember 21. napjától van letartóztatásban és a kiszabott szabadságvesztés tartamában a 2018. szeptember 21. napjától letartóztatásban töltött időt tekinti

beszámítottak, mivel III. r. vádlott az Egri Járásbíróság 2015. február 11. napján kelt 26.B.305/2014/67. számú ítéletével kiszabott 4 év 8 hónap börtöntetését 2018. szeptember 20. napján töltötte le, letartóztatása fogvatbavételére 2018. szeptember 21. napján került sor. (6.B.12/2018/10. sorszámú irat).

Az ítélet jogi indokolása helyes, de nem teljes, azt az ítélőtábla kiegészítette a 40. oldal 3. bekezdésben azzal, hogy a sértett „csicskáztatása” mellett ételének rendszeres elvétele, folyamatos megalázása és félelemben tartása is jelentős érdeksérelmet okozott. Az ítélet 42. oldal 5. bekezdésében a közügyektől eltiltás tartamát lehetséges tartamát meghatározó Btk. 62. § (1) bekezdéssel, míg a 42. oldal 10. bekezdésben az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámítását és módját meghatározó Btk. 92. § (1) és (2) bekezdéssel, is pontosítja az első fokú ítéletet.

Mindezek alapján a Győri Ítélőtábla a Szombathelyi Törvényszék 2019. május 23. napján kelt 6.B.12/2018/54. számú ítéletét Be. 605. § (1) bekezdése alapján mindhárom vádlott vonatkozásában helybenhagyta.

A másodfokú bíróság a kiszabott szabadságvesztésbe beszámította III. r. vádlott által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől előzetes fogvatartásban töltött időt a Btk.92.§ (1) - (2) bekezdései alkalmazásával.

A másodfokú eljárásban a kirendelt védői díjjal felmerült bűnügyi költség viseléséről szóló rendelkezés a Be.574. § (1) bekezdésén és a Be.613.§ (1) bekezdésén alapszik.

Győr, 2019. október 16.

Dr. Széplaki László sk.  
a tanács elnöke

Szalaiiné dr. Joánovits Krisztina sk.  
előadó bíró

Dr. Csák Csilla sk.  
bíró

### **Z á r a d é k :**

A Győri Ítélőtábla végzése és a Szombathelyi Törvényszék 6.B.12/2018/54. számú ítélete mindhárom vádlott vonatkozásában a mai napon jogerős.

ő, 2019. október 16.

. Széplaki László sk.  
a tanács elnöke